

Enligt sändlista

Utvidgning av Smitingen-Härnöklubbs naturreservat, Härnösands kommun

Objektnummer	2000649
Län	Västernorrland
Kommun	Härnösand
Fastigheter	Gånsvik 1:26 Gånsvik 1:28 Gånsvik 1:52 Specksta 1:4 Gånsvik 1:1 (utvidgningen)
Markägare	Privat (utvidgningen), Härnösands kommun och staten genom Naturvårdsverket
Förvaltare	Härnösands kommun i samråd med länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Cirka 5 km öster om Härnösands centrum
Mittpunkt (SWEREF 99)	x: 655855 y: 6944529 (SWEREF 99)
Areal	282 hektar varav utvidgningen 24 ha
Produktiv skogsmark	77 hektar varav utvidgningen 18 ha

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kapitlet 4 § miljöbalken att utvidga Smitingen-Härnöklubbs naturreservat med del av Gånsvik 1:1 till att omfatta det område som utmärkts på bifogad karta (bilaga 1).

För den tillkommande delen ska föreskrifter angivna i beslut om bildande av naturreservat den 27 maj 1988, dnr 11.111-687-84, gälla enligt 7 kapitlet, 4, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Länsstyrelsen beslutar vidare att den tillkommande delen ska ingå i skötselområdena B och D ("gles tallskog på hällmark" respektive "äldre

2021-02-12

Dnr 511-5337-17

barrskogar och blandskogar”) i gällande skötselplan daterad 2006-06-27, dnr 512-11874-05.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syfte

Utvidgningen av Smitingen-Härnöklubbs naturreservat skyddas i samma syfte som det ursprungliga reservatet.

Reservatsbeslutet från 1988 anger följande:

Ändamålet med reservatet är att:

- *bevara den naturmiljö, dvs. områdets landformer, grottor och olika naturtyper, som är förutsättningen för friluftslivet i området*
- *med enkla medel underlätta för allmänheten att besöka reservatet*

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 bedriva täkt, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller vidta annan åtgärd som förändrar markytans form och dränering.
- 2 göra anläggningar eller byggnationer i vattnet (gäller ej inom område Vb i byggnadsplanen).
- 3 anordna upplag annat än i samband med områdets skötsel.
- 4 anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar utom på särskild anvisad campingplats.
- 5 vidta skogliga åtgärder utöver vad som anges i bifogad skötselplan (bilaga 2).
- 6 använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
- 7 framföra motordrivna fordon förutom på befintlig väg eller i samband med områdets skötsel.
- 8 använda motorbåt eller annan motordriven farkost i Klubbsjön.

2021-02-12

Dnr 511-5337-17

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

9 uppföra helt ny byggnad eller utföra till- och påbyggnad av befintlig byggnad.

10 anlägga luft- eller markledning.

11 anlägga väg.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap. 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att de åtgärder vidtas som framgår av skötselplanen.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

1 använda motorbåt eller annan motordriven farkost i Klubbsjön

2 föra motordrivna fordon annat än på anvisade vägar och platser

3 rida

4 tälta utan naturvårdsförvaltarens tillstånd

5 elda direkt på berghällar, i grottor, grytor eller på sandstranden.

Föreskrifterna utgör inte hinder för Sjöfartsverket att driva och underhålla fyren.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet som närmare anges i gällande skötselplan daterad 2006-06-27, dnr 512-11874-05, och detaljplan fastställd 1986-04-16.

Föreskrifterna utgör inte hinder för normal skötsel av arrenderad tomt.

Skälen för beslut

Områdesbeskrivning

Naturreseptatet omfattar Smitingsviken, kustområdet söder om Smitingsviken samt en avgränsad udde mellan Gånsviken och Smitingsviken på Härnös utsida.

Reservatet består huvudsakligen av block- och stenstränder samt kuperad bergkullterräng med i stort sett orörd, gles tallskog. Den högsta punkten är Klubberget, 80 meter över havet. Runt Klubbsjön finns äldre, grandominerad skog och i reservatets nordliga delar ingår några områden med yngre tallskog, blandskog och hyggesmark.

Området är välkänt för sina geologiska värden i form av grottor och andra klippformationer. På utsidan Klubberget finns ett stort antal välutbildade tunnelgrottor. Grottorna har ett mycket högt naturvetenskapligt värde. Intressanta geologiska bildningar finns även söder om Smitingen.

Naturreseptatet omger Smitingens havsbad, som med sin långa sandstrand och fina klippstränder tillhör regionens förnämsta. Området runt Klubbsjön är ett omtyckt strövområde för härnösandsbor. Reservatet har ett stort lokalt rekreativt värde.

Reservatsutvidgningen utgörs av två delar i reservatets nordvästra kant. Den östra delen består av barrblandskog med senvuxen gran i bitvis brant sluttning från berget ner mot havsviken. I den övre delen finns gamla tallar på hållmark, flera är 300 år gamla. Död ved, i huvudsak från gran, förekommer både som stående och liggande och i olika nedbrytningsstadier. Längs stranden växer en bård av lövträd och en bit upp i sluttningen finns en stig som leder till Klubbsjön. På den döda veden återfinns rödlistade vedlevande arter som ullticka, doftskinn, hornvaxskinn, laxticka (samtliga NT*) och rynkskinn (VU*). Granarna i området bär spår av tretåig hackspett, också NT*.

I nordväst växer förhållandevis gammal kalkpåverkad granskog och tämligen allmänt med död ved. Här finns ett flertal rödlistade arter, främst marksvampar som raggtaggsvamp (EN*), svart taggsvamp (NT*) orange taggsvamp (NT*), dofttaggsvamp (NT*) men även vedlevande arter som ullticka, kötticka och rosenticka (alla NT*).

En fornlämning i form av en stenvall finns registrerad på västra sidan av Flögberget.

*) NT= nära hotad, VU= sårbar, EN= starkt hotad, enligt 2020 års rödlista.

2021-02-12

Dnr 511-5337-17

Ärendets beredning

Smitingen-Härnöklubbs naturreservat bildades 1988 med huvudsakligt ändamål att bevara områdets naturmiljö i form av områdets landformer, grottor och olika ingående naturtyper och att tillgängliggöra dessa värden för besökare. Skogsbruk och annan exploatering förbjöds i naturreservatet.

Smitingen-Härnöklubbs naturreservat ingår i riksintresseområde för naturvård samt riksintresse för friluftsliv. Reservatet inklusive utvidgningen är registrerat som naturvårdsobjekt i länsstyrelsens naturvårdsdatabas (objektnummer 80108) och Skogsstyrelsen har registrerat två nyckelbiotoper i området. Hela området ingår också i riksintresse för totalförsvaret (sjöövningsområde).

Inga motstående intressen finns redovisade för det aktuella området i Härnösands kommuns översiktsplan.

Vintern 2016 inkom en avverkningsanmälan som berörde den norra delen av Gånsvik 1:1. Skogsstyrelsen besökte området och konstaterade att det höll nyckelbiotopklass. Även länsstyrelsen besökte området och konstaterade att områdets naturvärden var lika höga som inom det befintliga naturreservatet. Länsstyrelsen påbörjade då en översyn av Smitingen-Härnöklubbs naturreservat och kontaktade berörd markägare för förhandlingar om utökning av reservatet. Området värderades 2017 och ekonomisk uppgörelse slöts 2018 med den berörda markägaren.

Under remissbehandlingen har information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvärande omständigheter påträffats.

Yttrande har inkommit från Försvarsmakten, Havs- och vattenmyndigheten (HaV), Skogsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökning (SGU). Försvarsmakten och Skogsstyrelsen har inget att invända mot utvidgningen. HaV och SGU avstår från att yttra sig i detta ärende.

Länsstyrelsens bedömning

Utvidgningen av Smitingen-Härnöklubb utgörs av gammal hållmarkstallskog och äldre grandominerad barrblandskog i ett mycket kustnära men också tätortsnära läge. Skogarna har påverkats av huggningar i äldre tid men sedan lång tid tillbaka har ytterst få skogsbruksåtgärder vidtagits. Den gamla skogen hyser en mängd skogsbiologiskt viktiga strukturer, som äldre träd och död ved, som är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap. Dessa strukturer är av grundläggande vikt för att bevara livsformer som är knutna till områden med mer naturlig skogsdynamik. Naturvärdena i området är följaktligen oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering. I enlighet med tidigare reservatsbeslut och skötselplan ska även

2021-02-12

Dnr 511-5337-17

skogarna i utvidgningen lämnas för fri utveckling. Genom utökningen av naturreservatet undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande av skogsmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter förbättras.

I den händelse en hotad art påträffas eller kunskapsläget ändras för en i dag känd art i reservatet, och det långsiktiga bevarandet av arten inte bedöms tryggt med nuvarande förvaltningsinriktning, kan det finnas skäl att utfärda en dispens som möjliggör åtgärder nödvändiga för arten. Sådan eventuell dispens måste motiveras av aktuell, välgrundad biologisk kunskap. En eventuell dispens förutsätter att särskilda skäl föreligger i enlighet med miljöbalken 7 kap 7 §, vilket innebär att åtgärderna måste vägas mot de värden som utgjorde grund för tillkomsten av detta naturreservat.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålet "Levande skogar". Reservatutökningen har gjorts i enlighet med både den nationella och den regionala strategin för formellt skydd av skog från 2017 respektive 2005.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3:e och 4:e kapitlen miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kapitlet 25 § miljöbalken att det för att bevara och restaurera ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om en utvidgning av naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot exploateringsföretag och skogsbruk i området.

Hur man överklagar

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, epost: vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller postadress: Länsstyrelsen, Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets diarienummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Kristin Lindström, telefon 0611-349258, e-post kristin.lindstrom@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, Post- och Inrikes

2021-02-12

Dnr 511-5337-17

Tidningar och i Tidningen Ångermanland. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Therese Flodin, länsjurist, Adrian Nordlund, planhandläggare och Torbjörn Engberg, enhetschef skyddad natur.

Berit Högman
landshövding

Kristin Lindström
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Karta över skötselområden
- 3 Sändlista

Utvidgning Smitingen-Härnöklubbs naturreservat

Bilaga 1
Beslutskarta
Dnr: 511-5337-2017

0 0,25 0,5 1 kilometer

©Länsstyrelsen Västernorrland
©Lantmäteriet Geodatasamverkan

LM Metria

Utvidgning Smitingen-Härnöklubbs naturreservat

Bilaga 2
Skötselområden
Dnr: 511-5337-2017

